

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

X

tegen

TV Limburg

Met een mail van 6 februari 2016 dient mevrouw X een klacht in tegen TV Limburg. Aanleiding is een reportage van 16 december 2015 onder de titel 'Dader vluchtmisdrijf ging twee keer kijken naar zijn slachtoffer'.

Hoofdredacteur Eddy Eerdeken's antwoordt met een mail van 11 maart, waarop X repliceert met een brief van 13 april 2016.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 2 juni 2016. X en advocate Nathalie Vanhove woonden de hoorzitting bij, en ook Eddy Eerdeken's was aanwezig.

DE FEITEN

De reportage gaat over een ongeval met vluchtmisdrijf waarbij een jongen van 16 om het leven kwam. Volgens de presentatrice van de uitzending zou de bestuurder twee keer naar zijn slachtoffer zijn gaan kijken voor hij op de vlucht sloeg, volgens de reportage zou hij twee keer uitgestapt zijn om de schade op te meten. De reportage gaat verder in op de omstandigheden van het ongeval en de aanhouding van de bestuurder. Na de reportage geeft een advocaat in de studio toelichting bij het fenomeen vluchtmisdrijf en de bestrafing ervan.

Klaagster is de echtgenote van de bestuurder die vluchtmisdrijf pleegde. In een identieke klacht ten aanzien van verschillende media klaagt ze aan hoe pers en media omgegaan zijn met het vermeende vluchtmisdrijf van haar man en heeft het over schending van de privacy, opdringerig handelen en foutieve berichtgeving.

De privacy is geschonden door de vermelding van de voornaam en de eerste letter van de familienaam van haar echtgenoot, zegt klaagster. Ook dat haar man vrachtwagenchauffeur is, hun aantal kinderen, de doodsoorzaak van hun eerste kindje en de vermelding van hun straat noemt ze niet relevant.

Klaagster neemt ook aanstoot aan de beelden haar man en hun auto. Haar man was voor iedereen herkenbaar, ook al was zijn foto onherkenbaar gemaakt.

Klaagster betreurt dat de media haar en haar schoonouders lastig vielen via telefoon, SMS en Messenger, terwijl zij zelf sereen en discreet bleven uit respect voor de familie van het slachtoffer en de politie hen gevraagd had om niet te reageren op vragen van de pers.

Klaagster zegt dat de reportage fouten bevat, maar dat ze in het belang van het onderzoek niet kan ingaan op de onwaarheden. Ze geeft de rapporteringscommissie wel inzage in het verslag van twee verhoren van haar man door de onderzoeksrechter en de politie. Ze tilt zwaar aan de zin dat de dader van het vluchtmisdrijf twee keer naar zijn slachtoffer ging kijken. Dat is ook de titel op de website en staat nog steeds online. Maar dat klopt niet, zegt ze. De

omstandigheden van het ongeval zijn nog niet bekend, er is nog geen verslag van een verkeersdeskundige en geen autopsierapport. Klaagster vraagt zich dan ook af waarop TV Limburg zich baseert en neemt aanstoot aan zogenaamde bekentenissen van haar man in de ik-vorm, die hij niet verklaard heeft. Er is een fictief verhaal gebreed rond een aantal feiten waarvan ook volgens de politie nog niet de helft klopt. De media verwijzen naar betrouwbare of gerechtelijke bronnen, maar klaagster zegt dat ze klakkeloos dingen van elkaar hebben overgenomen en vindt dat ze hun bronnen moeten bekendmaken.

Klaagster besluit dat haar man al veroordeeld is door de pers nog voor het gerechtelijk onderzoek duidelijkheid heeft gebracht en vindt dat de pers een monster gemaakt heeft van haar man

TV Limburg zegt dat de klachten die klaagster uit tegen de media in het algemeen niet van toepassing zijn op TV Limburg. De zender heeft geen ongegronde beschuldigingen geuit, zich niet opdringerig gedragen en de privacy en menselijke waardigheid niet geschonden.

TV Limburg heeft nooit de naam, voornaam of initialen van de dader van het vluchtmisdrijf genoemd en heeft geen informatie gegeven over hem of zijn familie. De zender heeft niet verwezen naar zijn kinderen, zijn werk of de straat waar hij woont.

De redactie heeft klaagster of haar schoonouders nooit lastig gevallen via telefoon en heeft geen contact genomen met de omgeving van de bestuurder.

De zender zegt dat hij waarheidsgetrouw bericht heeft. De informatie dat de dader twee keer ging kijken naar zijn slachtoffer komt van bronnen dicht bij het gerechtelijk onderzoek. De redactie kan die bronnen niet bekend maken, en is daarvoor ook gebonden door de wet op het bronnengeheim.

Maar er is geen tegenstrijdigheid tussen de intro van de presentatrice die zei dat de bestuurder twee keer 'naar zijn slachtoffer ging kijken' en de reportage die zei dat hij twee keer uitstapte 'om de schade op te meten'. De zender herhaalde de informatie uit de intro niet in de reportage omdat journalisten hun teksten toeschrijven naar quotes en de officiële quote van de officiële woordvoerder van het parket iets genuanceerder was. Daarom zat de betrouwbare informatie in de intro, de officiële woordvoering in de reportage.

Dat de presentatrice in een volgende uitzending diezelfde avond toch de versie van de reportage overnam, komt omdat TV Limburg 's avonds geen kopie wil maken van 's middags. De inleiding is herschreven om niet letterlijk hetzelfde te zijn als de in de eerdere uitzending. Maar het was geenszins de bedoeling om de informatie van het middagnieuws 's avonds te nuanceren of te herroepen .

Hetzelfde geldt voor het internet. Reportages van middag- en avondnieuws verschijnen automatisch op de website, en om geen twee keer dezelfde tekst te hebben op de homepage, worden in de mate van het mogelijke titel en inleiding herschreven. Als we de tekst van 's middags hadden willen herroepen, dan hadden we ook de website aangepast, zegt de zender. Maar precies omdat de informatie van een zeer betrouwbare bron in de marge van het onderzoek kwam en omdat er tot vandaag geen aanleiding is om ze in te trekken, staat de titel nog steeds online.

Bovendien, zegt TV Limburg, hebben we niet gemeld dat de verdachte zijn slachtoffer, dat moeilijk vindbaar was, gezien heeft. Er is een verschil tussen 'ging kijken naar zijn slachtoffer' en 'heeft zijn slachtoffer nog gezien'.

Ten slotte wijst de zender erop dat klaagster de redactie ook nooit gecontacteerd heeft om te reageren op deze berichtgeving.

BESLISSING

De Raad heeft geen zicht op de precieze omstandigheden van het ongeval en op de contacten die TV Limburg heeft gehad met bronnen dichtbij het onderzoek. De zender is ook niet verplicht om die bronnen bekend te maken. Sommige verklaringen die TV Limburg vermeldt zijn niet terug te vinden in de twee verhoren die klaagster ter inzage heeft gegeven aan de rapporteringscommissie, maar de Raad heeft geen zicht op het volledige dossier. Als een journalist zich baseert op verklaringen van vertrouwelijke bronnen in een gerechtelijk onderzoek, moet hij extra aandacht besteden aan correct en voorzichtig formuleren, aangezien niet elke politieman of justitiemedewerker per definitie een gezaghebbende bron is en aangezien de verklaringen niet controleerbaar zijn voor het publiek.

Vanuit die optiek ziet de Raad een aantal inconsistenties in de TV-uitzending en op de website van TV Limburg. Vooreerst bestaat er een inconsistentie in het middagnieuws, waarbij volgens de reportage de bestuurder twee keer de schade zou zijn gaan opmeten en volgens de intro hij twee keer naar zijn slachtoffer zou zijn gaan kijken.

Diezelfde inconsistentie bestaat er tussen het middagnieuws en het avondnieuws, waar de melding dat de bestuurder twee keer naar zijn slachtoffer zou zijn gaan kijken, in het avondnieuws weggevallen is.

Daarbovenop komt een bijkomende inconsistentie op de website, bij de link naar het item uit het middagnieuws. In de intro van de reportage zegt de presentatrice in de voorwaardelijke wijze dat de bestuurder twee keer naar zijn slachtoffer *zou zijn gaan kijken*. In de titel op de site is de voorwaardelijke wijze weggevallen en klinkt het affirmatief dat de bestuurder twee keer naar zijn slachtoffer *ging kijken*.

Op basis van de cumulatie van deze inconsistenties is de Raad van oordeel dat de zender met betrekking tot de titel op de website – die niet strookt met de inhoud van het stuk en affirmatief geformuleerd is in tegenstelling tot de intro en waarvan bovendien een ernstige beschuldiging kan uitgaan – onvoldoende verantwoordelijk is omgegaan met de verklaringen die hem door bronnen zijn meegedeeld.

TV Limburg heeft de bestuurder niet geïdentificeerd en heeft geen contact genomen met klaagster en haar familie. Er is dan ook geen sprake van schending van het privéleven of van opdringerig handelen.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is deels gegrond wat de titel van de reportage op de website betreft.

Brussel, 16 juni 2016